

Брюксел, 13.7.2015 г.
COM(2015) 335 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад за прилагането на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ през 2014 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Предвид увеличаването през последните години на броя на природните и причинените от човека бедствия в света хуманитарните организации се нуждаят от повече добре подгответи хора, които да ги подкрепят при подпомагането на засегнатите от бедствия общности. Според предвиденото в Договора от Лисабон¹ Европейският създава инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“. Целта е да се съдейства за укрепването на капацитета на Съюза за осигуряване на свързана с конкретните потребности хуманитарна помощ, както и за укрепването на капацитета и устойчивостта на уязвимите или засегнатите от бедствия общности в трети държави, като същевременно се даде възможност на европейските граждани да участват в хуманитарни дейности в трети държави като израз на солидарност с хората в нужда.

В член 27 от Регламент (ЕС) № 375/2014, с който се създава инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“², се посочва, че от Комисията се изисква да представя пред Европейския парламент и Съвета годишни доклади, в които се разглежда напредъкът, постигнат при прилагането на регламента.

В настоящия годишен доклад са посочени основните дейности и постижения при изпълнението на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ през 2014 г., като се вземат предвид особеностите на първата година, която е посветена на приемането на необходимите правни актове, очертаващи следващите стъпки в изпълнението на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“.

II. ПОДГОТВИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

1. ПИЛОТНО ДЕЙСТВИЕ

Инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ има солидни основи благодарение на пилотната действие, която беше проведена на три етапа през периода 2011—2014 г., и чиято цел бе да ръководи процеса на изготвяне на инициативата, както и да дава насока при изготвянето на стандарти и системи в рамките на конкретните измерения(обучение, механизъм за сертифициране, за изпращане на терен, база данни) на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“. В рамките на това действие бяха финансиирани дванадесет пилотни проекта, като чрез тях на терен бяха изпратени около 300 доброволци в 49 трети държави.

¹ Член 214, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския създава: „С цел установяването на рамка за съвместен принос на младите европейски граждани към действията на Съюза в областта на хуманитарната помощ, се създава Европейски доброволен корпус за хуманитарна помощ. Европейският парламент и Съветът, като действат чрез регламенти, в съответствие с обикновената законодателна процедура, определят статута, реда и условията на неговото функциониране.“

² Регламент (ЕС) № 375/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за създаване на Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ (инициатива „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“) (OB L 122, 24.4.2014 г., стр. 1).

Пилотното действие на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“³ се оказа ефективно за изпитване на различни модели или методи за прилагане на различните измерения на инициативата. Извлечените поуки бяха взети предвид при разработването на законодателството, актовете за изпълнение и делегираните актове и ще дадат възможност за плавен преход към изпращането на терен на доброволци на ЕС за хуманитарна помощ по силата на Регламент (ЕС) № 375/2014. Освен това една от основните задачи на оценката беше също така разработването и предлагането на рамка за мониторинг и оценка, която да подпомогне извършването на редовна оценка на прилагането на инициативата.

2. ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ

Като се има предвид, че по същността си новата инициатива е водена в голяма степен от потребностите, Комисията активно изгражда основата за разработване на рамка на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ за оценка на потребностите. За тази цел бяха използвани няколко способа: всеобхватно проучване относно настоящите потребности от доброволци⁴; семинар с участието на широк кръг от експерти и специалисти за проучване на различни методологични процеси за ежегодно анализиране на потребностите; и оценка на пилотните действия. Тази рамка ще даде възможност за ежегодна оценка на потребностите, които ще бъдат обхванати от действията по инициативата. Методологията за оценка на потребностите е подобна на използваната за действията в областта на хуманитарната помощ, като се взема предвид спецификата на схемата за доброволците на ЕС за хуманитарна помощ и като предварително се изключват районите с продължаващи въоръжени конфликти, в които доброволците на ЕС не следва да бъдат изпращани на терен. Това дава възможност за индивидуален подход, като същевременно се гарантира оптимална съгласуваност и допълняемост с решенията на ЕС в областта на хуманитарната помощ в световен мащаб.

III. ПРИЕМАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО

През 2014 г. основните постижения бяха приемането на целия законодателен пакет, с което беше осигурено правното основание за инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ с цел установяване на правила за изпълнението ѝ и за изготвяне на съответните стандарти.

Регламентът за създаване на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ беше приет на 3 април 2014 г., като така бе създадена рамката за съвместен принос на доброволците на ЕС за подпомагането и допълването на операции за хуманитарна помощ в трети държави. Програмата ще открие възможности за около 18 000 души,

³ Пилотното действие беше оценено от независим оценител:
http://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/2014/pilot_project_euaidvolunteers_final_report_en.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/echo/files/euaidvolunteers/EUAV_Study_Needs_Assessment_en.pdf

които да се включват като доброволци в хуманитарни операции по целия свят до 2020 г., включително доброволци на ЕС за хуманитарна помощ, доброволци, работещи онлайн, и местни хора, на които се предлага помощ за изграждането на капацитет. Инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ е отворена за различни професионални профили — от млади хора до утвърдени хуманитарни експерти, с цел удовлетворяване на потребностите от хуманитарна помощ на най-уязвимите хора. ЕС ще гарантира, че участниците са изпратени там, където техните умения са най-необходими и където ще допринесат за повишаване на местния капацитет и местното доброволчество.

В края на 2014 г. бяха приети и влязоха в сила делегиран акт⁵ и акт за изпълнение⁶. Както се предвижда в регламента, в тези актове са посочени високи стандарти и процедури за сертифициране на изпращащите и приемащи организации, както и за подбора, обучението и изпращането на доброволците на терен.

На 16 юни 2014 г. Комисията прие първата годишна работна програма на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“⁷. През 2014 г. бюджетът за изпълнението на инициативата бе определен на 12 148 000 EUR за предоставяне на техническа помощ на потенциалните изпращащи организации при тяхната подготовка за сертифициране; за изграждане на капацитет на потенциалните приемащи организации от трети държави, които биха искали да участват в инициативата; стартиране на процеса на сертифициране на изпращащите и приемащи организации; разработване на техническа среда за всички свързани мерки за подкрепа и стартиране на застрахователен договор, който да гарантира застрахователно покритие за периода 2015—2020 г.

IV. ДЕЛЕГИРАНЕ НА ЗАДАЧИ НА ЕАСЕА

Както се предвижда в Регламент (ЕС) № 375/2014, Комисията е натоварена с изпълнението на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ и е делегирала определени задачи на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА). ЕАСЕА е изпълнителна агенция, отговорна за изпълнението на техническите аспекти на програмите на ЕС чрез покани за представяне на предложения, покани за участие в тръжни процедури и управление на договори след това и за изпълнението на съответните бюджетни кредити⁸. Това се изразява в годишни работни програми, приети от Комисията за изпълнение на решениета, в които се

⁵ Делегиран регламент (ЕС) № 1398/2014 на Комисията от 24 октомври 2014 г. за определяне на стандарти по отношение на кандидатите за доброволци и доброволците на ЕС за хуманитарна помощ (OB L 373, 31.12.2014 г., стр. 8).

⁶ Регламент за изпълнение (ЕС) № 1244/2014 на Комисията от 20 ноември 2014 г. за определяне на правилата за изпълнение на Регламент (ЕС) № 375/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ (инициатива „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“) (OB L 334, 21.11.2014 г., стр. 52).

⁷ Решение за изпълнение на Комисията C(2014)3872 от 16.6.2014 г. относно приемането на работната програма за 2014 г. и финансирането за изпълнението на инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“.

⁸ Решение C(2013)9189 на Комисията от 18.12.2013 г. за делегиране на правомощия на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура с цел изпълнение на задачи, свързани с осъществяването на програми на Съюза в областта на образоването, аудио-визията и културата и включващи, по-специално, изпълнение на бюджетни кредити, записани в общия бюджет на Съюза, и на средства по ЕФР (изменено с Решение на Комисията C(2015)658 от 12.2.2015 г.).

определят приоритетите и действията за всяка година, и които служат за основа за поканите за представяне на предложения и оферти, управлявани от ЕАСЕА. По отношение на оперативното управление Комисията чрез ръководната Генерална дирекция „Хуманитарна помощ и гражданска защита“ е пряко отговорна за създаването на Мрежата за инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“, централната интернет платформа, която ще бъде разработена през 2015 г., и за комуникациите. Условията и процедурите на взаимодействие се уреждат от меморандуми за разбирателство между ГД „Хуманитарна помощ и гражданска защита“ и ЕАСЕА.

V. ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЕНИ ПРЕЗ 2014 г.

На 31 декември 2014 г. беше публикувана открита покана за представяне на оферти за застраховане, чиято цел е да се гарантира, че доброволците, участващи в инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“, са обхванати от цялостен застрахователен план, изготвен специално за тяхната защита по време на целия срок на престоя им на място (дейност 3 от годишната работна програма за 2014 г.).

В началото на 2015 г. бяха изпълнени всички необходими действия, за да се гарантира публикуването на покана за представяне на предложения за техническа помощ за изпращащите организации и за изграждане на капацитет в областта на хуманитарната помощ на приемащите организации (действие 1) и покана за представяне на кандидатури за сертифициране на изпращащите и приемащите организации, които желаят да участват в инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ (действие 2)⁹.

Инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ дава допълнителна възможност да се открии значението и въздействието на доброволчеството и да се изрази чрез действия солидарността на ЕС с общностите в държави, засегнати от бедствие. Целта на мерките за подпомагане на свързването в мрежа и комуникацията (действие 4) е повишаване на осведомеността, насырчаване на участието, създаването на нови възможности за участие и подкрепа за изграждането на мрежа между участниците. През 2014 г. службите на Комисията и ЕАСЕА подготвиха също така Ден за информация и контакти, който се проведе през януари 2015 г. Целта на тази проява бе да се обяснят на бъдещите партньори — изпълнителни организации, възможностите, предоставени по инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“, и да се стартират дейностите на инициативата (покана за представяне на предложения за техническа помощ и изграждане на капацитет и покана за представяне на кандидатури за сертифициране на изпращащите и приемащите организации).

⁹ http://eacea.ec.europa.eu/eu-aid-volunteers_en

На интернет страницата на доброволците на ЕС за хуманитарна помощ на уебсайта на ГД „Хуманитарна помощ и гражданска защита“¹⁰ ще продължи публикуването на информация за инициативата и на комуникационни продукти като блогове на доброволци, статии и видео материали. Платформа за инициативата ще предоставя допълнителна информация за доброволците и за участващите организации, пространство за онлайн наставничество на доброволците, доброволчески дейности онлайн и възможности за изграждане на мрежи както на доброволци, така и на организации. Конкретните дейности, предвидени за 2015 г., включват конференция за извлечане на опит от пилотната фаза за следващите етапи на инициативата, разработване на платформата и проява във връзка със стартирането.

Резултатите от тези дейности в рамките на действията на годишната работна програма ще бъдат представени в следващия годишен доклад.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

2014 година беше много важна година за инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“, тъй като беше прието правното основание, последвано от административни и организационни дейности, което създаде солидна основа и благоприятни условия за установяването и разрастването на инициативата. Поради необходимостта от приемане на делегирани актове и актове за изпълнение 2014 година беше главно година на законодателни и подготвителни мерки. 2014 година отбеляза също така изпълнението на последната година на пилотното действие, от което бяха извлечени важни поуки, които вече бяха включени в общите действия на законодателството.

Инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ е на път да изпълни своите многогодишни цели. След приемането на горепосочените правни актове бяха подгответи всички действия за стартирането през 2015 г. на: сертифицирането на изпращащите и приемащи организации, които желаят да участват в инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“, изграждането на капацитета на приемащи организации и техническа помощ за изпращащите организации, всеобхватната застрахователна схема за доброволците, обучението преди изпращането на терен за всички доброволци, изпращането на терен на доброволци от сертифицирани организации. Първите свободни места за доброволци ще бъдат на разположение в началото на 2016 г.

Комисията ще продължи да насърчава инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ и да инвестира в ползотворно информиране с цел повишаване на осведомеността и събирането на информация от извлечените поуки. Планирано е провеждането на редица дейности, сред които конференция за отбелязване на

¹⁰ http://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en

приключването на подготвителните действия със завръщането на доброволците от окончателната фаза на пилотни проекти и събитие с голяма видимост за стартиране на изпращането на доброволци на терен.

Повече информация относно инициативата „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ може да бъде намерена на следния адрес:

http://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers_en